Fazla Mesai Primi İadesinde Faiz

MAHKEME	KARAR TARİHİ	SONUÇ
Yargıtay 10. Hukuk Dairesi	06.05.2026	Düzelterek onama

ESAS NO	KARAR NO	İLGİLİ HÜKÜMLER
2026/7123	2026/6376	5510 SK m.89/3, 5510 SK m.80, HMK m.370/2

ÖZET

İş teftiş raporundaki ortalama fazla mesai saatlerine dayanılarak yapılan re'sen prim tahakkukunun iptali ve ihtirazi kayıtla ödenen tutarların iadesi korundu; iade faizinin 5510 m.89/3 uyarınca iadenin yapılacağı aybaşına kadar işleyeceği belirtilerek hüküm düzeltilerek onandı.

Bu kararın özeti ve değerlendirmesi
savun.av.tr/fazla-mesai-primi-iadesinde-faiz-2026-6376/ →

Karar metni

Yargıtay Karar Arama sisteminde yayımlandığı hâliyle, değiştirilmeden aktarılmıştır. Taraf adları kaynakta anonimdir.

10. Hukuk Dairesi 2026/7123 E. , 2026/6376 K.

"İçtihat Metni"

MAHKEMESİ : Trabzon Bölge Adliye Mahkemesi 5. Hukuk Dairesi

SAYISI : 2025/454 E., 2026/53 K.

İLK DERECE MAHKEMESİ : ... İş Mahkemesi

SAYISI : 2022/486 E., 2024/301 K.

Bölge Adliye Mahkemesi kararı davalı Kurum vekili tarafından temyiz edilmekle; kesinlik, süre, temyiz şartı ve diğer usul eksiklikleri yönünden yapılan ön inceleme sonucunda, temyiz dilekçesinin kabulüne karar verildikten ve Tetkik Hâkimi ... tarafından hazırlanan rapor dinlendikten sonra dosyadaki belgeler incelenip gereği düşünüldü:

I. DAVA

Davacı vekili dava dilekçesinde özetle; Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı İş Teftiş Kurulu Grup Başkanlığınca başlatılan teftiş kapsamında 24.02.2015 tarihli 7154 PRG-2 numaralı AŞA/2 sayılı genel denetime istinaden, ... Sosyal Güvenlik İl Müdürlüğü tarafından söz konusu çalışanların kazançlarının eksik bildirildiği gerekçesiyle 2011/01-12, 2012/01-12, 2013/01-10 aylarına ilişkin

resen prim ve gecikme zammı tahakkuk edildiğini, resen tahakkuk işlemine karşı 07.11.2022 tarihli ekli dilekçe ile itiraz edildiğini, ancak bugüne değin itirazlarına cevap verilmediğinden zımni olarak reddettiğinden davaya konu prim borcu, gecikme zammı, gecikme faizi ve işsizlik ana para olmak üzere toplam 18.070,14 TL olarak ihtirazi kayıtla ödenmek zorunda kalındığını, söz konusu tutarın iadesi için işbu davanın açıldığını, kabul anlamına gelmemek kaydıyla prim borcu ve gecikme zammına ilişkin kısmın zamanaşımına uğradığını, müvekkil bankada çalışanlara ödenen ücretlerin çalışanın unvan ve kıdemine göre asgari ücretin kat be kat üzerinde olduğunu, davaya konu prim borç tahakkukunun ilgili şube ve çalışanları hakkında iş müfettişleri tarafından yapılan denetimler kapsamında oluşturulmadığını, personellerle görüşmeden izinli olma, sağlık raporu veya mazeret izinli olma gibi durumlarda fazla mesai ödemesi yapılamayacağı değerlendirilmeden genelleme ve kıyas yoluyla şeffaflıktan uzak bir hesaplama yapıldığını, müvekkil bankada azami çalışma süresinin haftalık 45 saat olarak İş Kanunu'na uygun şekilde yapıldığını, fazla çalışma ücret hesaplamalarının da bu kriter baz alınarak yapıldığını, müfettişler tarafından hazırlanan raporda müvekkil banka nezdinde fazla çalışma yapılmasına ilişkin tespitlerin hak edilen fazla çalışma ücretlerinin ödenip ödenmediğine bakılmaksızın hesaplandığını, fazla çalışma ücretinin eksik ödendiğine ilişkin tespitlerin personellere yapılan prim ödemelerinin göz ardı edilmesi açısından da usul ve yasaya aykırı olduğunu, açıklanan sebeplerle ... ... Sosyal Güvenlik İl Müdürlüğü tarafından 2011/01-12, 2012/01-12, 2013/01-10 ayları için tespit edilen fazla çalışma ücretinin resen tahakkuk ettirildiğinden, resen tahakkuka itirazlarının zımni olarak reddedildiğinden ve buna istinaden de müvekkil Bankaya prim borcunun bulunduğu, borcun gecikme zammı ile ödenmesi talep edildiğinden bu kararın iptali ile ihtirazi kayıtla ödenmek zorunda kalınan prim borcu ve gecikme zammının iptalini/kaldırılmasını, müvekkil şirket tarafından Kuruma 18.10.2022 tarihinde ödemek zorunda kalınan 18.070,14 TL'nin ödeme tarihinden itibaren işleyecek yasal faizi ile birlikte davalı Kurumdan tahsilini ve müvekkil bBnkaya ödenmesini talep ve dava etmiştir.
Davacı vekili birleşen dava dilekçesinde özetle; Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı İş Teftiş Kurulu Grup Başkanlığınca başlatılan teftiş kapsamında 24.02.2015 tarihli 7154 PRG-2 numaralı AŞA/2 sayılı genel denetimine istinaden, ... Sosyal Güvenlik İl Müdürlüğü tarafından söz konusu çalışanların kazançlarının eksik bildirildiği gerekçesiyle 2011/01-12, 2012/01-12,2013/01-10 aylarına ilişkin resen prim tahakkuk edileceğinin belirtildiğini, bu yazıya müvekkil şirket tarafından itiraz edildiğini anacak ...'nın 18.03.2023 tarihli E.68203947-202-99-... sayılı 39 Esas numaralı komisyon kararı ile reddettiğini, davaya konu prim borcu, gecikme zammı, gecikme faizi ve işsizlik ana para olmak üzere toplam. 174,822.80 TL'nin ihtirazi kayıtla ödenmek zorunda kalındığını, söz konusu tutarın iadesi için iş bu davayı açma zorunluluğunun doğduğunu, 24.02.2015 tarihli, 7154PRG-2 sayılı İş ve Teftiş Kurulu Başkanlığı raporuna istinaden ek aylık prim ve hizmet belgeleri girilerek oluşturulan borç tahakkuklarının hiçbir hukuki dayanağı bulunmadığını, cezanın zamanaşımına uğradığını, müvekkil bankada çalışanlara ödenen ücretlerin çalışanın unvan ve kıdemine göre asgari ücretin kat be kat üzerinde olduğunu, davaya konu prim borç tahakkukunun ilgili şube ve çalışanları hakkında iş müfettişleri tarafından yapılan denetimler kapsamında oluşturulmadığını, personellerle görüşmeden izinli olma, sağlık raporu veya mazeret izinli olma gibi durumlarda fazla mesai ödemesi yapılamayacağı değerlendirilmeden genelleme ve kıyas yoluyla şeffaflıktan uzak bir hesaplama yapıldığını, müvekkil bankada azami çalışma süresinin haftalık 45 saat olarak İş Kanunu'na uygun şekilde yapıldığını, fazla çalışma ücret hesaplamalarının da bu

kriter baz alınarak yapıldığını, müfettişler tarafından hazırlanan raporda müvekkil Banka nezdinde fazla çalışma yapılmasına ilişkin tespitlerin hak edilen fazla çalışma ücretlerinin ödenip ödenmediğine bakılmaksızın hesaplandığını, fazla çalışma ücretinin eksik ödendiğine ilişkin tespitlerin personellere yapılan prim ödemelerinin göz ardı edilmesi açısından da usul ve yasaya aykırı olduğunu, müvekkil bankanın ... Şubesi için toplam 18.070,14 TL ödemenin iptali ve iadesi için Kuruma yapılan başvurunun reddedilmesi sebebiyle uygulanan işlemin iptali için Mahkemenin 2022/486 Esas sayılı dosyasında açılan dava ile işbu davanın birleştirilmesini, ... Sosyal Güvenlik İl Müdürlüğü 01.03.2023 tarihli E-.....-202.99-... sayılı yazısı ile resen tanzim edilen prim belgelerinden tahakkuk eden 45.695,56 TL ana para 124.362,04 TL gecikme zammı damga vergisi 4.765,20 TL olmak üzere toplam 174.822,80 TL cezaya ilişkin Komisyon kararının iptalini ve kaldırılmasını, müvekkil şirket tarafından cebri icra tehdidi altında ihtirazi kayıtlı olarak davalı Kuruma 28.02.2023 tarihinde ödenmek zorunda kalınan prim borç aslı 45.695,56 TL, gecikme zammı 124.362,04 TL, damga vergisi 4.765,20 TL olmak üzere toplam 174.822,80 TL'nin ödeme tarihinden itibaren işleyecek yasal faizi ile birlikte davalı Kurumdan tahsil edilerek müvekkil Bankaya ödenmesini talep ve dava etmiştir.

II. CEVAP

Davalı Kurum vekili cevap dilekçesinde özetle; müvekkil Kurumca yasal mevzuat çerçevesinde yapılmış olan Kurum işlemlerinin usul ve yasaya uygun olduğunu, müvekkil Kurumun davacı işyerine 24.02.20 15... PRG-2 sayılı İş Teftiş Kurulu Başkanlığının raporuna istinaden ... Sosyal Güvenlik İl Müdürlüğü tarafından söz konusu çalışanların kazançlarının eksik bildirildiği gerekçesiyle 2011/01-12, 2012/01-12, 2013/01-10, aylarına ilişkin re'sen prim ve gecikme zammı tahakkuk edildiğini, 1...4 TC kimlik numaralı ... isimli sigortalıya eksik olan fazla çalışma ücreti tahakkuk ettirildiğini, tahakkuk sonucu 18.070,14 TL prim, işsizlik ve damga vergisi ve 43.881.00 TL idari para cezası borcu oluşturulduğunu, davacı tarafından 2011/01-12 , 2012/01-12 , 2013/01-10 , aylarına ilişkin resen prim ve gecikme zammı tahakkuk işlemine karşı 07.11.2022 tarihinde itiraz edildiğini, Kurum tarafından 23.11.2022 tarihinde gerekçeli bir şekilde tahakkuk ettirilen borca karşı itirazın reddine karar verildiğini, bilindiği gibi işverenlerin işyerlerinde çalıştırdığı sigortalılara yaptığı ücret ve ücret niteliğinde ödemelerin ilişkin oldukları ay / aylar itibariyle prime tabi tutulması, diğer ödemelerin ise ödemenin yapılmış olduğu ayın kazancına dahil edilerek prime tabi tutulması gerekmekte, dolayısıyla fazla çalışma nedeniyle tahakkuk edecek olan kazançların ücret niteliğinde olması nedeniyle ilişkin oldukları aylar itibariyle prime tabi tutulması gerektiğini, müvekkil Kurum müfettişince yapılan inceleme sonucu düzenlenen 24.02.20 15... PRG-2 sayılı raporda 2011 Ocak - 2013 Eylül ayları arasındaki 32 aylık dönemdeki ... A.Ş.'nin 698 şube işyerinde çalışan; 855 Güvenlik Personelinin ayda ortalama 27 saat, 1.440 Gişe Personelinin ayda ortalama 23 saat, 353 İşlem Yetkilisinin ayda ortalama 18 saat, 515 Operasyon Yetkilisinin ayda ortalama 8 saat, 1.440 Bireysel Pazarlama Personelinin ayda ortalama 39 saat, 911 Ticari Pazarlama Personelinin ayda ortalama 17 saat, 1.053 İşletme Bankacılığı Pazarlama Personelinin ayda ortalama 39 saat, 234 Yüksek Gelir Segmenti Personelinin ise ayda ortalama 6 saat, fazla çalışma yaptığının ve ücretinin ödenmediğinin tespit edildiğini, davacı ... ... A.Ş.' nin şubelerinde 2011 / Ocak - 2013 / Eylül ayları arası “ güvenlik / gişe personeli, işlem yetkilisi, operasyon yetkilisi, bireysel pazarlama / ticari pazarlama / işletme bankacılığı, pazarlama personeli , yüksek gelir

segmenti personeli ” ünvanı ile çalışan sigortalıların prime esas kazancının; herhangi bir inceleme olmaksızın müvekkil Kurum kayıtlarından tespit edildiğini, müfettiş raporunda belli edilen aylık ortalama saat üzerinden fazla çalışma ücretlerinin hesaplanması ve hesaplanan tutar üzerinden ... primlerinin tahakkuk ettirilmesi yönünde işlem tesis edilmesi gerektiğini, işbu nedenlerle müvekkil Kurumca yasal mevzuat çerçevesinde yapılmış olan Kurum işlemlerinin usul ve yasaya uygun olduğundan davacı tarafından haksız ve hukuka aykırı olarak açılan davanın reddini talep etmiştir.

III. İLK DERECE MAHKEMESİ KARARI

İlk Derece Mahkemesinin ilam başlığında tarih ve sayısı belirtilen kararı ile asıl dava dosyası 2022/486 Esas sayılı dosyası yönünden;

Davanın kabulüne, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı İş Teftiş Kurulu Grup Başkanlığınca başlatılan teftiş kapsamında 24.02.2015 tarihli 7154 PRG-2 numaralı AŞA/2 sayılı genel denetim istinaden, ... Sosyal Güvenlik İl Müdürlüğü tarafından 2011/01-12, 2012/01-12, 2013/01-10, aylarına ilişkin tahakkuk edilen 18.070,14 TL'lik prim borcu ve gecikme zammına yönelik işlemin iptaline, 18.070,14 TL'nin 01.11.2022 tarihinden itibaren işleyecek yasal faiziyle birlikte davalıdan alınarak davacıya verilmesine,

B-Mahkemenin birleşen dava dosyası 2023/132 Esas sayılı dosya yönünden,

Davanın kabulüne, TC ... ... Sosyal Güvenlik İl Müdürlüğü 17.03.2023 tarihli E.68203947-202-99-... sayılı 39 Esas numaralı Komisyon kararının iptaline, 174.822,80 TL'nin 01/03/2023 tarihinden itibaren işleyecek yasal faiziyle birlikte davalıdan alınarak davacıya verilmesine,karar verilmiştir.

IV. İSTİNAF

İlk Derece Mahkemesinin yukarıda belirtilen kararına karşı süresi içinde davalı Kurum vekili tarafından istinaf başvurusunda bulunulması üzerine Bölge Adliye Mahkemesinin ilam başlığında tarih ve sayısı belirtilen kararı ile istinaf isteminin esastan reddine karar verilmiştir.

V. TEMYİZ

A. Temyiz Sebepleri

Davalı Kurum vekili temyiz dilekçesinde:

a. Kararın usul ve yasaya aykırı olduğunu,

b.Kurum işlemlerinde hata bulunmadığını beyan etmektedir.
B. Değerlendirme ve Gerekçe

Uyuşmazlık, Kurum işleminin iptali istemine ilişkindir.

1. Tarafların iddia, savunma ve dayandıkları belgelere, uyuşmazlığın hukuki nitelendirilmesi ile uygulanması gereken hukuk kurallarına, dava şartlarına, yargılamaya hâkim olan ilkelere, ispat kurallarına ve temyiz olunan kararda belirtilen gerekçelere göre davalı Kurum vekilinin aşağıdaki paragraf kapsamı dışındaki temyiz itirazları yerinde görülmemiştir.

2. 5510 sayılı Kanun'un 89/3. maddesi “Yanlış veya yersiz alınmış olduğu tespit edilen primler, alındıkları tarihten on yıl geçmemiş ise hisseleri oranında işverenlere, sigortalılara, isteğe bağlı sigortalılara veya genel sağlık sigortalılarına veya hak sahiplerine kanunî faizi ile birlikte geri verilir. Kanunî faiz, primin Kuruma yatırıldığı tarihi takip eden aybaşından, iadenin yapıldığı ayın başına kadar geçen süre için hesaplanır. Ancak Borçlar Kanunu'nun 65. maddesi hükmü saklıdır.” hükmüne amir olup, Mahkemece, alacağın Kuruma yatırıldığı tarihi takip eden aybaşından itibaren faize hükmedilmesine karşın, iadenin yapılacağı ayın başına kadar geçen süre için faize hükmedilmemesi ve yazılı şekilde hüküm kurulması isabetsizdir.

Ne var ki bu yanlışlığın giderilmesi yeniden yargılama yapılmasını gerektirmediğinden 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu’nun 370/2 hükmü uyarınca Bölge Adliye Mahkemesi kararının kaldırılması ile İlk Derece Mahkemesi kararının düzeltilerek onanması gerekir.

VI. KARAR

Açıklanan sebeple;

1.Davalı Kurum vekilinin diğer temyiz itirazlarının reddine,

2. Temyiz olunan, İlk Derece Mahkemesi kararına karşı istinaf başvurusunun esastan reddine ilişkin Bölge Adliye Mahkemesi kararının ORTADAN KALDIRILMASINA,

3. Davalı Kurum vekilinin temyiz itirazının kabulü ile İlk Derece Mahkemesi kararının;

a. Hüküm fıkrasının (A) fıkrası (2) no.lu bendinin silinerek yerine "2-Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı İş Teftiş Kurulu Grup Başkanlığınca başlatılan teftiş kapsamında 24.02.2015 tarihli 7154 PRG-2 numaralı AŞA/2 sayılı genel denetim istinaden, ... Sosyal Güvenlik İl Müdürlüğü tarafından 2011/01-12, 2012/01-12, 2013/01-10, aylarına ilişkin tahakkuk edilen 18.070,14 TL'lik prim borcu ve gecikme zammına yönelik işlemin iptaline, 18.070,14 TL'nin 5510 sayılı Kanun'un 89/3. maddesi uyarınca ödeme tarihini takip eden aybaşı olan 01.11.2022 tarihinden iadenin yapılacağı ay başına kadar geçen süre için işleyecek yasal faiziyle birlikte davalıdan alınarak davacıya iadesine,” ibaresinin yazılmasına,

b. Hüküm fıkrasının (B) fıkrası (2) nolu bendinin silinerek yerine "TC ... ... Sosyal Güvenlik İl Müdürlüğü 17.03.2023 tarihli E.68203947-202-99-... sayılı 39 Esas numaralı Komisyon kararının iptaline, toplam ödenen 174.822,80 TL'nin 5510 sayılı Kanun'un 89/3. maddesi uyarınca ödeme tarihini takip eden aybaşı olan 01.03.2023 tarihinden iadenin yapılacağı aybaşına kadar geçen süre için işleyecek yasal faiziyle birlikte davalıdan alınarak davacıya iadesine,” ibaresinin yazılması suretiyle hükmün DÜZELTİLEREK ONANMASINA,

Dosyanın İlk Derece Mahkemesine, kararın bir örneğinin Bölge Adliye Mahkemesine gönderilmesine,

06.05.2026 tarihinde oy birliğiyle karar verildi.